

מקרקעין

חוק מקרקעי ציבור (סילוק פולשים), תשמ"א-1981

תוכן ענינים

סעיף 1	הגדרות
סעיף 2	בדיקה
סעיף 3	מסירת ידיעות
סעיף 4	צו לסילוק יד ולפינוי מקרקעי ציבור
סעיף 4א	המשך החזקת מקרקעי ציבור לאחר סיום חוזה או פקיעתו
סעיף 5	ביצוע הצו
סעיף 5א	תופס שחזר למקרקעין לאחר הפינוי
סעיף 5	פניה לבית המשפט
סעיף 5ג	עונשין
סעיף 5ד	סמכויות חקירה
סעיף 6	שמירת דינים תט תשמא 1981
סעיף 7	תיקון חוק המקרקעין
סעיף 8	ביצוע ותקנות

מקרקעין

חוק מקרקעי ציבור (סילוק פולשים), תשמ"א-1981⁽¹⁾

1. בחוק זה —
- "מקרקעי ציבור" — מקרקעי ישראל כמשמעותם בחוק_יסוד: מקרקעי ישראל, ומקרקעין של רשות מקומית;
"המינהל" — מינהל מקרקעי ישראל;
"הממונה" —
- (1) לענין חוק זה, למעט סעיף 4 —
- (א) לגבי מקרקעי ישראל — מנהל המינהל או מנהל מחוז של מינהל;
(ב) לגבי מקרקעי רשות מקומית — ראש הרשות המקומית;
- (2) לענין סעיף 4 —
- (א) לגבי מקרקעי ישראל — מנהל המינהל, והוא רשאי להסמיך מנהל מחוז של המינהל, כל אחד מאלה יחד עם היועץ המשפטי של המינהל או של מחוז של המינהל, ולענין שמורת טבע הוא רשאי להסמיך את מנהל רשות שמורות הטבע יחד עם היועץ המשפטי של משרד החקלאות, ולענין מקרקעי ישראל המצויים בתחום שיפוטה של רשות מקומית, הוא רשאי להסמיך את ראש הרשות שהמקרקעין מצויים בתחומה, יחד עם היועץ המשפטי של אותה רשות;
- (ב) לגבי מקרקעי רשות מקומית —
- (1) ברשות שיש לה יועץ משפטי לפי חוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), תשל"ו-1975 — ראש הרשות יחד עם היועץ המשפטי;
(2) ברשות שאין לה יועץ משפטי כאמור בפסקת משנה (1) — ראש הרשות באישור הממונה על המחוז;
- "פינוי מקרקעי הציבור" — פינוי מקרקעי ציבור מכל אדם, ממיטלטלין, מבעלי חיים, מכל הבנוי והנטוע עליהם, ומכל דבר אחר המחובר אליהם חיבור של קבע;
- "פקח" — עובד ציבור שמינה הממונה;
"צו" — צו שניתן לפי הוראות סעיף 4.
2. (א) פקח שמונה לפי הוראות סעיף 5 רשאי להיכנס למקרקעי ציבור בכל עת סבירה כדי לבדוק את ההחזקה או השימוש בהם וכן את זכותו של המחזיק או המשתמש בהם לעשות כן, והוא רשאי לדרוש מהמחזיק או מהמשתמש להציג בפניו מסמכים שברשותו המוכיחים את זכותו.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) אין להיכנס למבנה של קבע המיועד למגורים ומשמש להם, אך רשאי שופט של בית משפט שלום לתת צו המתיר את הכניסה.

(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005
(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

בדיקה
(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(1) פורסם ס"ח תשמ"א מס' 1005 מיום 12.2.1981 עמ' 105 (ה"ח תשמ"א מס' 1484 עמ' 21). תוקן ת"ט ס"ח תשמ"א מס' 1012 מיום 12.3.1981 עמ' 142.

תוקן ס"ח תשס"ה מס' 1976 מיום 26.1.2005 עמ' 106 (ה"ח הממשלה תשס"ג מס' 14 עמ' 169) — תיקון מס' 1; ר' סעיף 7 לענין תחולה.

3. מי שהממונה הסמיכו לכך בכתב רשאי — אם נוכח שדרוש לו מידע שאיננו ברשותו והנוגע למקרקעי ציבור, לזכותו של המחזיק להחזיק בהם או לשימוש או לטיפול בהם — לדרוש בכתב מהמחזיק או מהמשתמש למסור לו את המידע תוך זמן סביר.
4. (א) תפס אדם מקרקעי ציבור, ושוכנע הממונה, לאחר שעיין בדין וחשבון בכתב מאת פקח שביקר במקום ועל סמך מסמכים לענין הזכויות במקרקעי הציבור, כי תפיסתם היתה שלא כדין, רשאי הממונה, בתוך שישה חודשים מיום שהתברר לו כי התפיסה היתה שלא כדין, ולא יאוחר משלושים ושישה חודשים מיום התפיסה, לתת צו בחתימת ידו, הדורש מהתופס לסלק את ידו ממקרקעי הציבור ולפנותם, כפי שקבע בצו ועד למועד שקבע בו (להלן – מועד הסילוק והפינוי), ובלבד שהמועד האמור לא יקדם מתום שלושים ימים מיום מסירת הצו.
- (ב) (1) תפס את מקרקעי הציבור אדם שלדעת הממונה לא ניתן לקבוע את זהותו או לאתרו, תהא מסירת הצו לתופס בדרך של הדבקתו במקום הנראה לעין במקרקעי הציבור; בשעת ההדבקה, יירשמו בגוף הצו המודבק היום והשעה של ההדבקה.
- (2) הממונה רשאי, מטעמים מיוחדים, להורות כי צו שניתן לפי סעיף קטן זה יפורסם בדרכים נוספות, כפי שיוורה.
- (1ב) בצו יתוארו מקרקעי הציבור שעליהם הוא חל לפי גבולותיהם, נקודות הציון שלהם או כתובתם, או באמצעות מפה; היו מקרקעי הציבור רשומים במרשם המקרקעין, יצורף לצו גם נסח הרישום.
- (ג) שר המשפטים יקבע בתקנות את טופס הצו ואת דרכי מסירתו של צו שניתן לפי הוראת סעיף קטן (א) לתופס; התקנות יובאו לידיעתה המוקדמת של ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת.
- 4א. (א) לענין חוק זה, יראו תפיסה של מקרקעי ציבור שלא כדין, גם אם אותו אדם החזיק בהם לאחר מועד סיומו או פקיעתו של חוזה שהתיר את החזקתם, ובלבד שמשך תקופת החזקה מכוח חוזה לא עלתה על שבע שנים רצופות, ונשלחה הודעה לתופס מקרקעי הציבור, ולפיה הסתיים החוזה ואין כוונה להאריכו או שפקע החוזה, לפי הענין, וכי על התופס לפנות את מקרקעי הציבור.
- (ב) נתפסו מקרקעי ציבור שלא כדין כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 4 בשינויים אלה:
- (1) יראו את מועד תום החזקה כדין בשל סיומו או פקיעתו של החוזה האמור בסעיף קטן (א), כיום התפיסה;
- (2) מועד הסילוק והפינוי הקבוע בצו לא יקדם מתום שישים ימים מיום מסירת הצו.
5. (א) חלף מועד הסילוק והפינוי הקבוע בצו, ולא קוימו הוראות הצו בידי התופס, יורה הממונה לפקח, באישור מנהל אנג' הפיקוח במינהל מקרקעי ישראל, לגבי מקרקעי ישראל, ובאישור היועץ המשפטי של הרשות המקומית, לגבי מקרקעי אותה רשות, לבצע את הצו, ובלבד שלא חלפו יותר משישים ימים ממועד הסילוק והפינוי, ואם עוכב ביצוע הצו על ידי בית המשפט – ממועד ביטולה או פקיעתה של החלטה בדבר עיכוב הביצוע.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), נמסר צו לפי הוראות סעיף 4 ולאחר מסירתו החלו פעולות במקרקעי הציבור שיש בהן כדי לשנות את המקרקעין, לרבות אכלוס, בניה, זריעה או נטיעה, רשאי הממונה להורות על ביצוע הצו לפי הוראות סעיף זה אף אם טרם חלף מועד הסילוק והפינוי הקבוע בצו.
- (ג) פקח רשאי, לשם ביצוע צו, להיכנס למקרקעי ציבור שהצו חל עליהם, לפנות מהם כל חפץ ואדם, ולנקוט את כל האמצעים כדי להבטיח את קיום הצו ולבצעו; כן רשאי הוא, בשעת הצורך, להשתמש בכוח סביר ולקבל לשם כך עזרה מתאימה מהמשטרה.
- (ד) המונע או המפריע שלא כדין לביצוע צו, אחראי לנזק או להפסד שנגרמו על ידי כך; אין בהוראת סעיף קטן זה לגרוע מהוראת כל דין.
- (ה) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לענין ביצוע צו לפי חוק זה.
- 5א. הושלם ביצוע צו לפי חוק זה, ולפני שחלפו שנים עשר חודשים מיום השלמת הביצוע, התופס או אדם מטעמו חזר ותפס שלא כדין את מקרקעי הציבור שהצו חל עליהם, רשאי פקח, לאחר שקיבל אישור לכך מאת הממונה, לחזור ולסלק את ידו של התופס ולפנות את מקרקעי

צו לסילוק יד ולפינוי מקרקעי ציבור (תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

(תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

המשך החזקת מקרקעי ציבור לאחר סיום חוזה או פקיעתו (תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

ביצוע הצו (תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

תופס שחזר למקרקעי לאחר הפינוי (תיקון מס' 1) תשס"ה-2005

הציבור על פי הצו המקורי.

5. (א) הרואה את עצמו נפגע ממתן צו, רשאי לפנות לבית משפט השלום שבתחום שיפוטו נמצאים מקרקעי הציבור שהצו חל עליהם, עד למועד הסילוק והפינוי הקבוע בצו, כדי להוכיח את זכותו להחזיק במקרקעי הציבור; הוכיח את זכותו כאמור, יבטל בית המשפט את הצו ואת הפעולות שנעשו מכוחו.

פניה לבית המשפט
(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(ב) פניה לבית המשפט לפי סעיף זה לא תעכב את ביצוע הצו, אלא אם כן החליט בית המשפט אחרת, לאחר שנתן לממונה הזדמנות להשמיע את טענותיו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, במעמד צד אחד, ליתן צו זמני לעיכוב ביצוע הצו, לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, ועד למועד קיום הדיון בבקשת העיכוב במעמד הצדדים.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע סדרי דין בהליכים לפי סעיף זה.

ג.5 (א) הנכנס למקרקעי ציבור ומחזיק בהם, בלא רשות כדין, דינו – מאסר שנה או קנס פי שניים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה – חוק העונשין).

עונשין
(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(ב) המחזיק במקרקעי ציבור בניגוד להוראות צו שניתן לפי סעיף 4, דינו – מאסר שנתיים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, וקנס נוסף פי שניים מן הקנס האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכה העבירה לאחר חלוף שבעה ימים ממועד הסילוק והפינוי, ואם עוכב ביצוע הצו על ידי בית המשפט – ממועד פקיעתה או ביטולה של החלטה בדבר עיכוב ביצוע.

ד.5 (א) התעורר חשד, כי אדם עבר על הוראות סעיף 5, רשאי פקח, שמונה על ידי הממונה לפי סעיף זה, לחקור כל אדם הקשור לדעתו לענין או שעשויות להיות לו ידיעות בענין, ולדרוש מכל אדם כאמור להתייצב לפניו כדי להיחקר בענין.

סמכויות חקירה
(תיקון מס' 1)
תשס"ה-2005

(ב) לפקח אשר מונה על ידי הממונה לפי סעיף זה יהיו כל הסמכויות של קצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) (להלן – הפקודה) וסעיפים 2 ו-3 לפקודה יחולו על החקירה.

(ג) לא יתמנה פקח על ידי הממונה לפי סעיף זה אלא אם כן התקיימו שניים אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה כי היא מסכימה למינויו של הפקח;

(2) הפקח קיבל הכשרה מתאימה, כפי שקבעו, לגבי פקח שהוא עובד המדינה – השר הממונה על מינהל מקרקעי ישראל והשר לביטחון הפנים, ולגבי פקח שהוא עובד הרשות המקומית – שר הפנים והשר לביטחון הפנים.

6. הוראות חוק זה באות להוסיף על זכויותיו של בעל מקרקעין על פי כל דין ולא לגרוע מהן.

שמירת דינים
ת"ט תשמ"א-1981

7. בחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, בסעיף 18, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון
חוק המקרקעין

"(ב) תפס אדם את המקרקעין שלא כדין רשאי המחזיק בהם כדין, תוך שלושים ימים מיום התפיסה, להשתמש בכוח במידה סבירה כדי להוציאו מהם."

8. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

מנחם בגין
ראש הממשלה

משה נסים
שר המשפטים

יצחק נבון
נשיא המדינה